

Земноводні

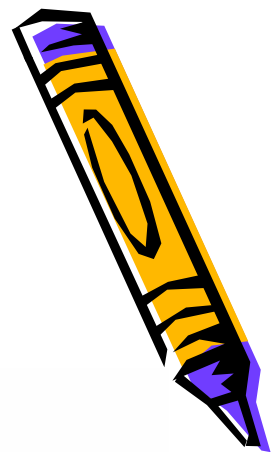

- **Земноводні або амфібії** (Amphibia) — найменший за кількістю видів (3-4 тисячі) клас хребетних. В Україні є 19 видів.
- Це фактично перші наземні хребетні, котрі, щоправда, ще не зовсім порвали з водяним середовищем, у процесі індивідуального розвитку вони проходять водяну личинкову стадію, на якій мають зябра, а дорослими, як додатковий орган дихання використовується гола, покрита слизом шкіра. Процес перетворення личинки на дорослу тварину називається метаморфозом. Розмножуються у воді. Так само як риби і рептилії, вони продовжують рости протягом всього життя, і не можуть підтримувати температуру тіла відмінною від температури навколишнього середовища.

- Земноводні виникли не менше 300 млн. років тому і за час існування одержали широке поширення — місця їхнього мешкання надзвичайно різноманітні, діапазон пристосування до умов дуже широкий.
- Сучасні земноводні групуються у три ряди: безногих, хвостатих і безхвостих тварин, із яких тут ви можете бачити жабу сіру, жабу ставкову й озерну.

- Усі земноводні корисні, тому що харчуються комахами, серед яких багато шкідників сільського господарства. Багато хто з них є об'єктом промислу. Жаби широко використовуються у всіх лабораторіях світу. Вдячні дослідники поставили їм пам'ятники у Парижі та Токіо. Першими космонавтами серед хребетних також були жаби.

Походження земноводних

- Походження земноводних завжди викликало неабиякий інтерес. Перехід хребетних з водного до наземного способу життя повинен був супроводжуватися появою двох суттєвих адаптивних змін: дихання киснем атмосфери і пересування по твердому субстрату.

Отже, дихання за допомогою зябер мало замінитися на легеневе, а кінцівки типу плавця повинні були модифікуватись у п'ятипалі кінцівки. Цілком очевидно, що паралельно повинні були змінюватись і інші системи органів: кровообігу, органи чуття, нервова система.

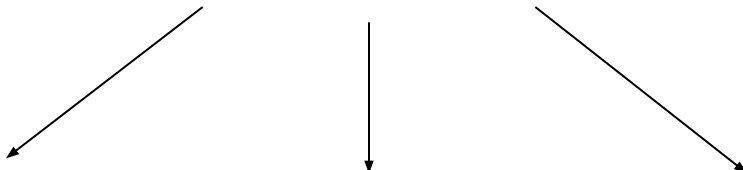
- Натяки на появу вказаних адаптацій зустрічаються у різноманітних груп риб. Відомі випадки, коли риби на більший чи менший проміжок часу виходять із води і кров у них частково окислюється за рахунок кисню атмосфери. Такими є, наприклад, повзун (*Anabas*), який виходячи із води, навіть виповзає на дерева неподалік берега. Покидають водне середовище на деякий час бички (*Gobiidae*), пригуни (*Periophthalmus*). Останні здобувають їжу частіше на суші, ніж у воді. Добре відома здатність знаходитись за межами води двоякодишних риб.

Загалом, предків земноводних слід шукати серед інших, менш спеціалізованих груп прісноводних риб.

Земноводні

Безхвості

Хвостаті

Безногі

Жаби

Саламандри
тритони

Черв'яги

Безхвості

Біла квакша

Квакша звичайна

Жаба очеретяна

Жаба Прудка

Біла деревна жаба

Хвостаті

Тритон Дунайський

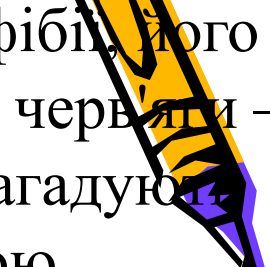
Тритон альпійський

Саламандра
Плямиста

Більшість з них відкладає яйця у вологий ґрунт. Дбайливі матусі охороняють кладки яєць і личинок, обвиваючись навколо них і зволожуючись кладку.

Безногі

Ряд безногі амфібії, його представники - черв'яги – Зовнішністю нагадують черв'яків довжиною 30-120см. Деякі види проживають у воді, але більшість живе в ґрунті тропічних лісів. Живляться комахами і червами. Кінцівок і хвоста у них немає, зір слабкий а нюх і дотик розвинені добре.

Черв'яга